

Tiekartta työvoiman toimialoittaisen ja alueellisen saatavuuden varmistamiseksi - liiketoiminta ja hallinto -toimialaryhmä

Aika	Torstai 18.8.2022 klo 9.00 – 10.30
Paikka	Microsoft Teams
Osallistujat	Johanna Alatalo, TEM Anne Karjalainen, JHL Liisa Larja, TEM Pirjo Larm, TEM, puheenjohtaja ja sihteeri Anna Lavikkala, Kaupan liitto Sirpa Leppäkangas, PAM Moona Naakka, Kaupan liitto Mika Parkkari, Suomen Ekonomit Juho Peltonen, TEM Mika Periaho, Jyty Tapio Rissanen, Pro
Estyneet	Kirsi Heinivirta, JOTPA Minna Kilpinen, Mercuria kauppapilaitos Tuomas Meriniemi, Tradenomiliitto Elina Pykkänen, TEM Hanna Säntti, TEM

1. Kokouksen avaus

Pirjo Larm avasi kokouksen ja kertoi olevansa tänään puheenjohtaja, koska sekä Elina Pykkänen että Kirsi Heinivirta ovat estyneet. Tänään TEM esittelee analyyseja työvoimatilanteesta ja kohtaannosta.

2. TEM alustukset, [esitys](#) löytyy Tiimeristä

Työllisyys ja työvoiman alueellinen liikkuvuus, Juho Peltonen

- Liiketoiminta ja hallinto -toimialaryhmä on tässä hankkeessa käytetyllä jaotellulla ylivoimaisesti suurin toimiala: yli neljännes Suomen työllisistä lukeutuu tähän toimialaryhmään
 - Toimiala on hyvin heterogeeninen ja sisältää paljon erilaisissa tehtävissä työskenteleviä ammattiryhmiä

- Toimialalla on suuria ammattiryhmiä sekä asiantuntija- että työntekijätason tehtävissä; myyjät on Suomen suurin yksittäinen ammattiryhmä
- Toimialan työllisyys on painottunut hyvin vahvasti Uudellemaalle
- Liiketoiminnan ja hallinnon toimialan työllisyys on laskenut hieman 2010-luvulla
 - Ammattiryhmien välillä on kuitenkin eroja työllisyyden kehityksessä
- Uusimaa vetää puoleensa etenkin toimialalla työskenteleviä korkeakoulutettuja, mikä vähentää työvoiman tarjontaa pienempien maakuntien yliopistokäytävillä
- Työllisten maahanmuutto suuntautuu hieman enemmän asiantuntijatason tehtäviin; myyjät suurin yksittäinen työllisten maahanmuuttoa vastaanottanut ammattiryhmä

Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaanto toimialalla, Liisa Larja

- Avoimia työpaikkoja on auki kuukausi kuukaudelta enemmän
- Työvoimaa rekrytoineista toimipaikoista jo yli 50 prosenttia on kohdannut ongelmia
- Työvoimapulan takia jää syntymättä paljon työpaikkoja
- Samaan aikaan työttömiä työnhakijoita on edelleen runsaasti
- Työvoimapula vai kohtaanto-ongelma?
- Datamalli tarkentaa myös kuvaa työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton tarpeesta
- Datamalli linkittää eri lähteitä ja korjaa datan puutteita
- Julkisessa työnvälityksessä on vain osa avoimista työpaikoista
- Datamalli tarkentaa kuvaa kohtaannosta
- PowerBI demo: Kohtaanto-ongelma on pääasiassa osa-aikaisen ja määräaikaisen työn ongelma
- Pienemmillä alueilla kysyntä on usein osa- ja määräaikaista
- Työvoiman saatavuudessa voi olla eroja alueittain, esim. tekniikan erityisasiantuntijoita voisi löytyä Päijät-Hämeen ja Kymenlaakson alueelta
- Kohtaanto-ongelmat korostuvat tyypillisesti ammattiteissa, jotka kuuluvat palkkahaitarin alapäähän
- Havaintoja keskusteltavaksi
 - Työvoimapula-ammattien kärjessä paljon epätyypillisiä ja matalapalkkaisia työsuhteita: puhelinmyyjiä, lipunmyyjiä, siivoojia, huoltoasemamyyjiä, haastattelijoita
 - Työvoiman tarjonta lisääntyisi työehtoja parantamalla
 - Muita työvoimapula-ammattiteita esim. tietokantojen, henkilöstöhallinnon ja hallinnon kehittämisen erityisasiantuntijat; työnvälittäjät; palomiehet ja komisariat
 - Myyjien ja varastotyöntekijöiden paikkojen määrä on suuri, mutta vakanssiaste ei näissä ryhmissä ole erityisen korkea ja työttömyyttäkin keskimääräisesti
 - Suurimmista ammattiteista ylitarjontaa näyttäisi olevan esim. graafisista ja multimediasuunnittelijoista sekä mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijoista

Keskustelun keskeisimmät nostot

- Kaupan alalla työvoimapula on kasvanut, kannustinloukut ovat lisääntyneet, osa-aikatyö tulee pysymään
 - asumisen hinta on pääkaupunkiseudulla niin korkea, että edes koko-aikatyön palkka ei aina riitä
 - pieniä kauppoja on paljon, henkilöstökulut ovat jopa 52 % kustannuksista → tuottavuuden kehittäminen automaatiolla
 - alalla on paljon opiskelijoita töissä (noin 25 %) → kaupan ala haluaa myös pysyvää väkeä töihin
 - oppilaitosyhteistyöllä edistetään onnistuneita rekrytointeja

- digitalisaatio muuttaa työtehtäviä
- työ sijoittuu iltaan, yöhön ja viikonloppuun, mikä on kuormittavaa
- Maahanmuutto ei ole ratkaisu julkisen sektorin haasteisiin
 - työvoimatarvetta on koko Suomessa
 - HR- ja ICT-projektit ovat vaativampia kuin yksityissektorilla → löydettyä uusi projektimalleja
 - yleissihteereitä on paljon eläköitymässä → käytävä osaaminen ja työkyky läpi
 - tulkkien ja kääntäjien odotetaan olevan nykyään yrittäjiä → iso kulttuurimuutos, monelle ongelma
 - nimikkeet muuttuvat tehtävien muuttumisen myötä, myös osaamisen kehittämiseen kiinnitettävä huomiota
 - hyvinvointialueet vaikutuksiltaan vielä kysymysmerkki

3. Seuraava kokous

Tiistaina 13.9.2022 klo 8.30 – 10.00, jolloin keskitytään työvoiman kysynnän ja tarjonnan tasapainottamiseen liittyviin toimenpiteisiin. Kaikkien tulee miettiä jo etukäteen ehdotuksiaan, tarkempi ohjeistus lähetetään lähiaikoina.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja hyvistä alustuksista ja aktiivisesta keskustelusta ja päätti kokouksen.